

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu - v Trstu v tobakarnici „Via della carma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Mailing-ov tiskarni, naročnina pa uredništvu „Soča“ na Koperji v Stična - vi. luči št. 253 III nadstr.

Rokopisi se ne račajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Daljšim in drugim nepromotnim se naročnina znižuje, ako se oglasa pri uredništvu.

Kako naj se posestnikom bremena zlajšajo?

(Dalje.)

Ostali smo zadnjič pri preosnovi ljudskih šol gledé notranjosti postave; danes hočemo o tem še nekaj besed spregovoriti. Poglejmo, kako je bilo s to zadevo pred sedanjimi šolskimi postavami. Imeli smo tačas v Gorici normalne štirirazredne šole, iz katerih so dečki prestapali naravnost na srednje — latinske in realne šole, — in čeravno je bil v normalnih šolah nemški kot učni jezik in so se učenci le mimo gredé podučevali tudi v materinščini, vendar moremo trditi, da so se dečki bolje pripravljali za srednje šole, kakor se to godi v današnji ljudski šoli. Tam bolje bi napredovali v takih šolah naši dečki dandanes, ko se podučujejo v materinem jeziku. Mi smo tedaj za to, da se zopet približamo stari šolski sistemi gledé podučnih strok in da le to iz njih iztrebimo, kar je bilo napačnega, in to je bil nemški kot učni jezik. Učenci, ki so zapuščali staro normalno, znali so navadno dobro brati, pravilno in lepo pisati in ročno računati, in naučili so se tudi glavnih slovnicih pravil. To je zadostovalo za prestop na srednje šole, kjer so se dečki tudi arabro borili z mnogimi novimi zaprekami.

Postava sedaj odločuje, da morajo otroci v ljudsko šolo hoditi po končanem šestem do končanega štirinajstega leta, toraj celih osem let. Ta naredba po našem prepričanju ne ugaja našim potrebam; otroci dokončavši 6. leto starosti nimajo niti fizičnih niti duševnih moči toliko, da bi se mogli z uspehom delžiti šolskega poduka. To velja posebno na kmetih, kjer se otroci kasneje zorijo in morajo navadno daleč in po slabih potih v šolo hoditi. Dolžnost v šolo hoditi do končanega 14. leta pa, dela zapreke otrokom in starišem, ker se otroci predolgo po šolskih klopek gulijo, se preveč nedelalnosti privadijo, in jamejo preporno učiti se bodi poljedelstva, bodisi kakega rokodelstva. Dečki pa, ki po štiriletnem obiskovanju ljudske šole prestapajo na srednje šole, so navadno fizično in duševno preslabi, da bi zamogli z uspehom srednje šole obiskavat; nasledek tega je, da začenjajo taki učenci že zgodaj hirati, da morajo šole ponavljati in da izgube vse veselje do nauka.

Prepričani smo torej, da bi zadostovalo vsem razmeram in potrebam, ako se dolžnost otrok v šolo hoditi, skreči na same štiri leta, to je od izpolnjenega osmega do končanega dvanajstega leta starosti. Tako bi bila otroci dosta fizično in duševno izgodjeni, in bi

prav uspešno obiskovali ljudsko šolo in prišli tako v krepiljeni na srednje šole, da bi prenašali na teh vse težave brez škode za zdravlje in z boljšim napredkom v duševnem oziru, ker srednje šole imajo toliko in tako težkih predmetov, da zahtevajo, da so dečki že fizično in duševno dobro izgojeni, kar so pa le redko kdaj pred 12 letom.

Glavni predmeti na ljudski šoli bi morali biti branje, lepopisje, pravopisje in temeljni nauki iz računstva. Z branjem bi imel biti združen poduk v slovnici o poglavitnih točkah, tako da bi se dečki v ljudski šoli svojega jezika dobro naučili; ob enem pa bi imela biti berila (čitanke) tako osnovana in sestavljena, da bi bil v njih uveden poduk o zgodovini, o zemljepisju in narodoslovju, se ve, da tudi le v glavnih potezah; učitelj naj bi vse to nadrobneje razlagal, kakor se prilega deškemu razumu.

Se ve, da bi imele biti čitanke pogresivne ali nadaljevalne po tečajih, kar izgotoviti pripuščamo strokovnjakom. Zeleti je pa, da bi se s četrtem letom združil poduk o poljedelstvu, posebno gledé sadjereje in trtoraje. Da bi se pa ponudila prilika otrokom, da bi se nadalje pečali se s podukom, morala bi se vpeljati ali nedeljska ali pa večerna zimska šola za otroke, kateri so končali ljudsko šolo, in dolžnost otrok obiskavati ponavljajno nedeljsko ali zimsko večerno šolo bi se imela raztegniti do izpolnjenega 16. leta.

Za večje trge, kakor n. p. za Bovec, Tolmin, Ajdovščino in Sežano bi bilo še zeleti, da bi vlada na svoje stroške osnovala obrtniške šole, katere bi imeli otroci teh trgov obiskovati; vendar pa bi morale biti te tako osnovane, da bi se otroci po dokončani ljudski štirirazredni šoli lahko učili kakega rokodelstva, pa da bi mogli ob enem obiskovati obrtniško šolo.

Ako bi bile ljudske šole po tem kopitu preosnovane, vgajale bi ob enem tistim, ki bi hoteli prestopiti na srednje šole, in onim otrokom, ki bi iz nje stopili v praktično življenje, ker ti bi se lahko še o pravem času — od 12 do 16 leta — naučili dobro vsakega rokodelstva ali pa poljedelstva, in bi se ob enem še nadalje učili v ponavljajni šoli predmetov za življenje prepotrebnih, mej katere vštevamo posebno znanstva praktičnega računstva in pravopisja.

Omenjati moramo še, da bi se imelo na to gledati, da bi v občinah, katere nimajo nad 50 za šolo sposobnih, od 8 - 12 let starih otrok, kjer nij toraj mogoče vstanoviti popolnoma formalne ljudske šole s posebnim posvetnim učiteljem — poduk prevzeli duhov-

niki, katerim naj bi se za to odločila zatrjna nagrada 200 gold. na leto. Za tako nagrado bi duhovniki radi poduk prevzeli, in preskrbljeno bi bilo po tem za to, da bi se sicer povsod vpeljale ljudske šole, a stroški se vendar izdatno zmanjšali. Povsod, koder bi duhovniki podučevali, prihranila bi se lepa svota na učiteljski plači in stanovnici in enako tudi potem petletni poviški k tej plači in penzija.

Tu smo podali strokovnjakom in dež. in državnim poslancem pozitivne nasvete, in naznanili načela, po katerih bi se imele preosnovati postave o ljudskih šolah, tako, da bi postale primerne našim razmeram, potrebam in pa nam očem, in s tem smo spolnili svojo publicistično ali čapnikarsko dolžnost; če ve kedo še kaj boljšega o tem, pa naj pové in pripravljeno smo dotična menenja v našem listu objaviti, ker se držimo načela: več oči več vidi, več ljudi več ve! Toraj na dap ž njimi et fiat lux!

Dopisi.

Iz Rifenberga, 27. okt. (Izv. dop.) Nasveti, katere je priobčila „Soča“ v članku „Kako bi se polajšala bremena našim posestnikom“ o cestnih zadevah, so meni iz srca govorjeni in slišal sem tudi druge prav pohvalno o njih govoriti. Skoro smem reči, da se javno menenje popolnoma strinja z nasvetovanimi preuredbami cestnih postav, ker bi se po'em stroški za ceste izdatno zmanjšali in ceste bi bile gotovo tudi boljše oskrbovane, kakor so zdaj. Prepričal sem se namreč, da nekateri cestni odbori, bodi da prav ne razumejo svoje naloge, bodi da so zavirani po posebnih lokalnih razmerah, zelo zanemarijajo svoje ceste. Tako sem se peljal pred letom dni po skiadovni cesti, katera drži od Komna skozi Gorjansko mimo Šempolaja do cesarske ceste pred Prosekom; v komenskem okraju je bila še zadosta dobra, a prestopivši mejo tega okraja, čutila so kolesa koj golo, slabo oskrbovano cesto in ko sem se te dni zopet po tej časti vozil, menil sem, da si rabra pretrsem — tako naga in od deževja razorana je zdaj. In vendar je ta cesta ena glavnih občevarjanskih žil na našem Krasu, za katero bi moral slav. cestni odbor enako skrbeti, kakor za vse druge. Mari pa je zato nema v tolikej skrbi, — ker ni v zvezi s Šežano, glavnim kraškim mestom in sedežem cest. odbora? Slišal sem uže o katerem drugem cestnem odboru, da sredotoči vso svojo delavnost okoli svoje

LISTEK.

Na grobéh.

(Ant. Leban.)

..... zvonovi — tak' milo pojó.“ —

Mrzel veter piše, listje od dreves pada, z njim veter se igra. — „..... zvonovi — tak' milo pojó“ — in tja na gomile naših ranjkih romajo stariši, bratje, sestre, prijatli, znanci in neznanci; nosijo vence in šopke, polagajo jih blagim svojim ranjcem na gomilo. — Prižigajo jim lučice na grobovih; solza v oku jim igra; spominjajo se preminulih, ki so nosili „življenja gorje,“ dokler jih nij rešila „zadnja ljubica, bela smrt.“ — Vernih duš dan je. —

Vsak ima svojice, ki v mrzlem grobu počivajo; obiska jih ta dan „na grobéh“ — na popokapilišču. — Tam plaka mati solznih oči po zgubljenem sinu, hčerkca ihti po materi, sinu po očetu. Drugemu kljuje srce nevenljivi spomin na starega, zvestega prijatelja: — „zdihljaji vroči“ — dejal bi Preširen — ki nobenega več ne obude. — Na zadnje vsak vidi, da česar želi, nij najti na tem svetu več. —

Tudi naša mila majka Slava ima obilo številno vrlih sinov, katere so uže „vpokoj'le,“ — groba glo-

bočine.“ — Idimo z njo „na grobove“ — in pohodimo tudi mi te slavne može; polagajmo tem možem, ki so nas probudili iz narodnega spanja in nam zapustili duševne zaklade, pomagali nam do kake slovenske knjige, do kacega narodnega društva, časopisa — vence ljubezni in štovanja na gomilo. — In zares — koliko boritevljev za narodno stvar je zasula uže lopata! — Koliko solz narodu uže „iz domovinske so ljubezni lile?“ — Unkraj groba uže počiva: Vodnik, Preširen, Cop, Jenko in kopica drugih veljakov. — „Vseh vernih duš dan“ je, mi pohojamo grobove teh prvih naših buditeljev naroda. — V duhu sloo danes na Vodnikovem grobu. —

„Ne hčere, ne sina
Po meni ne bo —
Dovolj je spomina:
Me pesni pojó.“ —

Tako je pel naš Vodnik; in v istini njega „pesni pojó;“ tako on zasluži. — „Priznavati moramo“ — tako pravi znani pisatelj g. prof. Levce — „da do današnjega dne mati slovenska zemlja še ni rodila sinu, kateri bi bil v takih časih in v takih razmerah v jezikoslovju in starinoslovju, v pesnih in ukovitih knjigah toliko storil za našo domovino, kakor on, ki je po pravici in resnici to, kar pravi njegovo pomenljivo lepo ime — vodnik slovenskemu narodu. — Za to slava njegovemu spominu!

A obiščimo v duhu dalje svoje drage. — Tam

na „fletnem“ Goranjakem v Kranju počiva največji mož slovenskega naroda. — Zemlja kriva poštenega moža, ki je bil skoz in skoz „značaj.“ — Ta je naš — Preširen — oče slovenske poezije. — V Kranju leži ta „duševni velikan.“ — Njemu je bilo življenje — kakor sam pravi — „ječa;“ rešila ga je „prijazna smrt.“

„ki pelje nas iz bolečine mesta,
Tje, kjer trohljivost vse verige zgrudi;
Tje, kamor moč preganjavcev ne seže.
Tje, kamor njih krivic ne bo za nami;
Tje, kjer znebi se človek vsake teže.“ —

Danes se zbirajo njegovi čestilci na njegovem grobu, drugi so v duhu pri njegovem spominu, na katerem stojé besede:

„Ena se Tebi je želja spolnila,
V zemlji domači da truplo leži.“ —

Da resnično

„V zemlji slovenski, v predragi deželi,
Ki si jo ljubil presrečno ves čas“ —
ležiš — ti duševni velikan. — Na te se spominja vsak zaveden Slovan. — Naša mladina naj se posebno vsako leto — vsaj na vseh vernih duš dan — spominja s ponosom in ljubeznijo tega ljubljenca slovenskega naroda. — Večni mu spomin!

Poleg Preširna leži Š. Jenko. Ta lep talent slovenskega naroda zakriva tudi uže mrzla zemlja. — Narod slovenski! bodi ponosen na tega moža, ki je umrl

„kapitale“ — ter rabi v to ljudi žulje drugih bolj oddajenih pokrajin, kojih skladovne ceste bi se morale same delati, ako bi hotele delane biti; — a skoro mi ni verjeti, da bi spadal ežanski cest. odbor v to vrsto; mariveč morajo biti tu druge zavire — katere se pa še le tedaj odstranijo, kedar se odstrani cestni odbor sam. — O cestnih odborih gre sploh en glas po deželi — da so predragi, kedar izpolnujejo svojo dolžnost in še dražji, kedar je ne izpolnujejo, — kajti, koliko stane občevanje po slabih cestah, to občutita hudo kmet in trgovec, če ne po zneskih doklad — pa po drugih še večjih stroških in zgubah in škodah. n — L

Iz Šempasa 27. okt. (Izv. dop.) (Derž. cesta pri Šempasu; — volitev starešinstva).

Brali smo v „Soči“ o maiskaterej cesti in poti: le deržavna cesta pri Šempasu, čeravno se vozijo po njej veljaki, pride redko kedaj na dnevni red. Ne mislim na veljake a la grof Chambord, kateri se je prešla leta kaj rad k nam na lov vozil, a žalibog ne misli, več strašit naših jerebic in kljunačev in to vsled posebnega prizadevanja tuk. lovca g. pl. Monari-ja; ta je na več, kakor se je bralo v goriških ital. listih iz golj gostoljubnosti priponudil francoskemu princu dvomešični lov za prav malo odškodnino, znašajočo samo toliko, da bi ne imeli ostali lovci nič skrbeti, kako bi plačali najemnino za obširni lov! — Taki velikaši mi ne roje po glavi, mariveč mislim na ljudske zastopnike, pa tako, ki so vsaki dan na cesti ter je največ potrebujejo. Ti torej bi imeli v prvi versti dolžnost, podati nezaupnico onim, ki so poklicani skrbeti za dober stan ceste, da bi ne žalila več imena „deržavna.“ Cestnina se pobira enakomerno! Prešlo zimo in spomlad je bil ta kos ceste podoben vlažnej ilovčnej njivi, na nekaterih mestih so se udirala koleša do pest. Za veliko silo so napeljali potem nekaj tako debelega kamenja, da se je moral voznik „grobelj“ ogibati, če je hotel naprej priti. Poglejmo krajske ceste, ali se tako popravljajo? Kako se godi vozniku tukaj o slabem vremenu, povedali bi najbolje oni trije kranjski vozniki z lesom obloženi, koji so v četrtek 16. t. m. pri „Novem Zidu“ tik Šempasa proti Gorici v vsem velikem pišu mnogo muke preterpeli, ter se niso mogli cele tri ure z mesta premakniti, dasiravno so 6 (reci šest) parov pred voz vpregli in so tukajšnji vaščani, kolikor se je dalo, s koli pomagali. Kakor po vsakem večjem dežji, je ondašnji hudournik cesto tudi omenjenega dne odnesel. Ali ni to muka za ljudi in živino? Videant consules! Zanimivo je in označuje naše cestno gospodarstvo prav dobro, kar je dotični g. „polir“ rekel, ko ga je prilično neki kanalski rojak opozoril na ta slabo izpeljani kos ceste. „Wissen Sie bos,“ to so njegove besede, „es gibt do viel Geld und Lent!“ Slab krojač, če obleže za to slabo šiva, da ima po tem zmerom zadosta dela. —

Zdaj — ravno prav, ko so se nam približali vsi svetniki, da bi nam le tudi pomagali! — bodemo tukaj vendar edenkrat volili novo starešinstvo. Da bi le pravega moža za župana udobili! Pri vsej revji je vendar vsakega volilca dolžnost, da meri na razumnega in poštenega moža, katerega želja je, videti svojo občino krepko in na dobrem glasu.

Zarad tega, občinarji, pozor! Ste li pozabili na krivice, ki so se posameznim občinarjem godile za ča-

*) Kakor smo slišeli, je bil grof Chambord jako radodaren dobrodelnik šempaskim revežem, kateri ga bodo zelo pogrešali — če je res, da ga je neuljudna sebičnost odgnala od Lijaka, kamor je tako rad zahajal na lov. Op. ured.

ubog kakor pravični Aristid; Na Jenkovi gomili najdemo njegove besede v spominek vdolbene:

„Ko jaz v gomili črni bom počival
In zelen mah poraste nad menoj,
Veselih časov srečo bo užival,
Imel bo jasne dneve narod moj.“ —

Žalibog — te njegove besede se niso še do sedaj uresničile; „zelen mah“ sicer uže raste nad Jenkovim grobom, a vendar: veselih, jasnih dnij še nema narod naš — a mišše zvezde mu vendar uže prižigajo nado do boljše bodočnosti. — Zapustimo Jenka! — Drugi narodni velikan Matija Čop počiva tam v — „beli“ Ljubljani poleg Vodnika. — Bil je M. Čop pravi učitelj slovenski mladini; svojim učencem bil je mil vladar in ljubeznjiv oče. — Akopram nij bila še tačas (l. 1827) — v Ljubljani na gimnaziji — slovensčina obligatni predmet, vendar je Čop v šoli omenjal slovenskih korifej. Vodnika, Preširna in drugih. — Kot pravi učitelj slovenskega naroda kazal je mladini — ljubav do materinega jezika; — navduševal jo je za vse lepo in dobro, a mladina ga je tudi znala ljubiti in čislati. —

M. Čop je bil velik učenjak in ima prav velike zasluge za slovenski narod. — Veliko več bi bil pa Čop še storil za narod, če ne bi bil tako nenavadne nagle smrti umrl:

„Ako bi daljši časi bli mu dani,
Svoj narod s pismi bi razsvetlil bil.
Peró zastavi komaj stare Slave
Buditi rod — odnese val ga Save!“
Daucs smo v duhu na njegovem grobu in vidi-

sa razdelitve občinskega pašnika „Doljna gmajna“ in drugega občinskega premoženja?

Vsaki dan se kaže večja potreba, da je župan tudi národen, da zna, tojaj česti naš jezik. — Kate-rega količkaj zavedenega narodnjaka ne bo žalilo slišati, da uraduje naš sedanji g. župan skoro samo nemški ali laški? Ali je tega treba, da se domá s tujščino šemimo, ko povzdigujejo naši slovenski poslanci svoj glas zarad enakopravnosti slovenskega jezika? Uradni je naj bodó za nas in ne mi za urad-nije. — Kličem Vam tojaj: Šempasci, volite za župana moža, razumnega, poštenega narodnjaka!

Iz Tolmina, 28. okt. (Izv. dop.) Ko bi hotel o vremenu pisati, povedal bi Vam, da je bil sneg gore pobelil, da se je pa goritemu solncu že vmaknil na veliko radost onim, ki imajo repo, zelje in kar je še jesenskih pridelkov na njivi. Pa pustimo gore in poglejmo v ravá. Komur je Tolmin znan, vé, da pe-lje čez Tolmin ko most proti sv. Luciji. Ta je bil do zdaj lesen in že tako rahel, da so se ga težki vozovi že od daleč bali. Nov lesen most bi bil dober, pa les je le les. Vstrezal bi kakih 12 let prav dobro, po tem pa hajd sopet v gore hlode kupavat, kar pri sedanji visoki cení lesa ne kaže. Vsled tega je sklenil naš cestni odbor, naj veže Tolminsko in Poljubinsko stran kamnén most. Sklep se je dejansko izvršil in zdaj se spenjata dva veličastna oboka nad bistro Tolminko. Ker sem že pri vodi, naj povem, da je vzela Idrjica skoro že dodelani most na Stopniku. Bil je zidan iz tistega marmorja, ki je pred petimi leti toliko dobička obetal. Kamen je res lep, pa tega ni, da bi ga obdelaval. Kako je prišlo do te nesreče, ne vem. Prav bi bilo, ko bi Vam s Cerkljanskega o tem pisali. To Vam povem med oklepaji. Moj namen je, govoriti le o mostu čez Tolminko. Ker bere to delo veliko denara, mislil bi bil človek, da letos trga ne bodó nikjer več lepšali. Toda zakon nature je tak, da eno delo kliče drugo za seboj. Na unem koncu Tolmina pri cerkvi sv. Antona obrobili so cesto z lepim zidom. Na-nj postavljajo zdaj 12 lepó obdelanih kamnenih stebrov. Kedar nas pridete obiskat, zdelo se Vam bo, da stojite pred grof Attemsovo palačo na Kórenji. Ta zid je pa delo našega županstva in ne cestnega odbora, kakor nekteri mislijo. To je lepo. Lepó je pa tudi to od našega županstva, da je krčmarjem povedalo in tudi pisalo, da po 10. uri zvečer ne smejo več točiti. Dobro jesti in piti, pa malo delati, to se zdi nekterim lepó; prašam pa, kaj bo iz ródu, ki poseda cele noči po pivnicah! Hvale je vredna ta prepoved, gledati bo pa treba, da ne ostane le pri goli — prepovedi.

Letina pri nas ni ravno slaba, tudi nesreč ni imela naša Tolminska stran, če izvzamea požar v Modreji, ki je nekoliko hiš vpepelil. Denara je pa po malem tudi pri nas.

Politični pregled.

Z DUNAJA. — Razprava ob adresi, ki se ima podati cesarju v odgovor na prestolni govor, je v gospodski zbornici uže končana, v poslanski zbornici pa bode menda danes. Kakor je bilo pričakovati, zmagal je v gospodski zbornici načrt ustavoverne večine, katerega je se-

mo neki „okrušeni in pohabljeni kamen“ — njegov nekdanji spominek. — Tam leži „velikan učenosti“ skoro pozabljen. — Položimo mu vsaj v duhu zelen venec na grob: blag mu spomin! Mnogo drugih naših mož, veleumov, buditeljev in voditeljev naroda krije še sv. Krištofa grobje; naši vrli bratje v beli Ljubljani jih danes dostojno slave z venci in lučicami in otožnim petjem in ves narod se jih hvaležno spominja. — Mi pa ostavemo še malo časa na domačem grobju v ožji domovini. Saj nam počivajo tudi tu možje, vredni naše hvaležnosti, našega spomina. Imena Staničevo, Lavričevo in drugih neizginljiva bodo nam na veke vdolbena v hvaležnih naših srcih, saj oni so vam bili pravi junaki v borenji za narodne pravice naše, oni so bili naše mladini svetilnica na potu v temno bodočnost. A kraj teh boriteljev za narodne pravice, spominjajmo se danes tudi primorskih naših skladateljev I. Kocijančiča in Avg. Lebana. Britka žalost me presune o pohodu grobatah dveh mojih rojakov; oba rojena v Kanalu, prijatelja v življenji, ženjalna v svojih skladbah (dasi samouka) počivata zdaj v hladnej gomili, zapustila sta solžno dolino v cvetju svoje dobe, prvi 29, drugi 31 let star! — Kaka velika izguba za probujajočo se narodno glasbo na Primorskem! Primorski Slovenci britko čutimo, da njiu dveh nij več. Kje je ono ubrano petje, ono naudušenje za našo narodno pesen, kakor je bilo za časa Kocijančiča in Lebana? Položimo tema dvema vrlima sinoma boginje Evterpe venec na gomilo in večn jima spomin! —

stavil bivši minister vitez Hasner in prav iskreno zagovarjal stari centralist Schmerling. Minister Taaffe prizadeval si je sicer pregovoriti zbornico, da bi popravila tretji odstavek večinskega nacrtá, v katerem tiči ustavoversko želó, a govoril je v veter. Ustavoverci niso hoteli za nič odnehati in tako je slednjič pri glasovanji z 78 glasi proti 59 obveljal Hasnerjev nacrt, za katerega je pri tretjem branji glasoval tudi grof Taaffe kot ud visoke zbornice. Navzočni udje cesarske hiše so glasovali z avtonomisti. — Uradni organi se trudijo zdaj opravičiti Taaffe-jevo glasovanje; pravijo namreč, da, ker se vladni program naslanja na ustavo, moral je minister tudi v večinsnem sklepu priznati ustavnost, in da je tedaj popolnoma konsekvntno ravnal, ko je tudi se svojim glasom podvrigel se večini. A to je čudna logika; mož, o katerem se vé, da je kot voditelj sedanje vlade oče prestolnega govora, potegne zoper svoje prepričanje, če ima katero, z nasprotno večino ter potrdi sé svojim glasom centralistične namere — ki so obrnjene proti avtonomiji dežel, to je proti glavnim težujam velike večine avstrijskih narodov, kojim sti krona in vlada obljubili pravični biti. — Ne, ne! tako vladno „ausgleichmajerstvo“ nam nič ne dopada, ker smo prepričani, da ne dovéde do zaželjenega cilja.

Zaradi „sijajne“ zmage ustavovercev v gospodski zbornici je, seveda, neizmerno veselje tudi v vsem ustavovernem časninarskem Izraelu in nekateri listi te stranke uže prorokujejo, da so šteti dnevi Taaffe-jevi vladi. — Od druge strani pa smo slišali izražati sum, da je Taaffe-ju in drugim možem njegove barve celó prav, da se po gospodski zbornici kolikor toliko brzda jo namere sejanje večine poslanske zbornice spenjajoče se po razširjenji deželne avtonomije. Žalibog, nemamo do zdaj še nobenega poročstva za to, da je ta sum čisto neopravičen; kajti niti gledé narodne enakopravnosti ni sedanja vlada še z nobenim činom pokazala, da jej je v resnici mar v okom priti do današnjega dne obstoječim krivicam v šolah in uradih. Za programe, naj obetajo kar koli, brigamo se presneto malo. Facta loquuntur.

Kakor v gospodski, tako ste tudi v poslanski zbornici obe stranki v razpravo podali vsaka svoj adresin nacrt; grof Hohenwart je sestavil nacrt avtonomistične večine, dr. Sturm pa onega ustavoverne manjšine. Ustavoverci gospodske in poslanske zbornice izrazujejo sicer v svojih adresah zadovoljstvo nad vstopom českih poslancev v državni zbor, a nekako v tem zmislu, če tudi ne z jasnimi besedami, kakor bi se morali Čehi podati na milost in nemilost; prezirajo popolnoma njih državno-pravne pridržke, kakor prezirajo težnje vseh drugih dežel in narodov po širši avtonomiji in popolni enakopravnosti. Ustavoverci kažejo tu in tam, da jim ni za spravo, ampak da jih je resna volja, še dalje gospodovati. In nič ne mara, da se jim pri očitni popustljivosti sedanje vlade še enkrat posreči, priti na površje. Fiat! Naj se njihove brezozirnosti vsi narodi nasitijo do grla; čem brže se to zgodi, tem prej doživimo konečni polom avstrijskega ustavoverstva.

Hohenwartova adresa je dostojno in zmerno pisana; v njej je razloženo vse, česar je naši državi nujno potrebno, da se reši iz duševnih in gmotnih nadlog, v katere jo je zakopalo ustavoverno 16 letno gospodarstvo. Ona zahteva, da stopi na mesto krivičnega in pogubnega centralizma, širša avtonomija posameznih dežel, na mesto gospodarstva enega naroda — enakopravnost vseh narodov živčih v državi. Sploh je Hohenwartova adresa prijeten odmev prestolnemu govoru: iz obeh veje duh miru in sprave izvirajoč iz vsestranske pravičnosti, na katero edino se mora naslanjati vlada, ako jej je res za to, da bode država mogočna; kajti, justitia regnorum fundamentum. — O adresni razpravi v poslanski zbornici sporočimo prihodnjič; za danes samo še to, da so prvi dan za adreso govorili Dunajevski

Clam-Martinić in Lichtenstein, proti njej pa izmed 25 oglašanih govornikov prof. Süß, Kowalski, Scharschmied in Lustkandel.

V seji 28. t. m. je predložil vodja finančnega ministerstva, Chertek, finančno postavo in proračun za l. 1880. Potrebovalo se bode 412 ⁷/₁₀ milijonov, pokritje znaša 400 milijonov manjka tedaj 12 ⁷/₁₀ milijonov goldinarjev, za katere pa vlada ne misli delati novih dolgov; mariveč hoče kolikor mogoče prigrisposodariti v raznih oddelkih uprave in poprodati, kar se lahko da premakljivega državnega premoženja. Dalje predlaga vlada več sprememb pri koleku in pristojbinah, in sicer se bode pristojbina pri dobitkih v malej loteriji in v privatnih loterijah zveksala na 20 odstotkov, kolek pri kvartah se bode poveksal, uvedla se bode nepremična kolekovna pristojbina pri denarnem sprejetju in povzetju, odpravijo se razne popustljivosti pri pristojbinah, povekša se kolekovna pristojbina pri sodnijskih ulogah. S temi sredstvi se bode dobilo 5 ⁸/₁₀ milijonov. Nadalje predlaga vlada pristojbino o porabi domačega rudninskega olja in zveksanje cola za petrolej od 3 gld. na 8 gld. kar bode prineslo državi 4 ⁸/₁₀ milijonov več. Davek na žganje bode znašal 1 ¹/₂ milijona. Kot začasno, samo za leto 1880 veljavno naredbo predlaga vlada pobiranje desetprocentne pristojbine osobnega prometa na železnicah in parobrodih, nadalje dopolnitni davek na dohodke nad 1400 gold. Znesek teh naredeb da bode znašal 4 milijone. Znižanje troškov pri upravi, temeljite davkofske reforme, uvedenje občnega dohodninskega davka in s tem, da se bode davek naložil delniškemu društvu, zagotovilo se bode ravnotežje v državnem gospodarstvu.

OGERSKI proračun za l. 1880 kaže 18 milijonov deficita. — Drzavno gospodarstvo je na Ogerskem če mogoče, še slabše, kakor je bilo do zdaj v naši državni polovici. Judex-curiae pl. Jurij Majlat, je nedavno pri neki slavnosti svojim rojakom pošteno levite bral. Rekel je mej drugim: Ostalo nam ni družega nego neizmerna zmešnjava strank in napihena ošabnost puhlih glav. — Nič še ne kaže, da bi se hoteli Madjari pravično pobotati z Hrvati o finančnih zadevah. —

NA RUSKEM začno v kratkem zborovati zemski zbori, ki so blizo tako osnovani, kakor naši deželni zbori. Letos se bodo posebno pečali s šolskimi in zdravstvenimi vprašanji.

RUMUNSKI senat je dne 26. t. m. sprejel načrt postave, po katerem dobé judje državljansko pravo. —

PRUSKI deželni zbor je začel zborovati dne 28. t. m. Stranke v njem so tako sestavljene: 106 je konservativcev, 99 narodno-liberalcev, 96 v centru, 52 svobodnih konservativcev, 34 naprednjakov, 18 Poljakov, 22 poslancev ne spada k nobeni frakciji, 6 stolov je pa še nezasedenih. Katoliška stranka ima v tem zboru jako ugoden položaj; brez nje nema nobena stranka večine, torej se bodo konservativci in liberalci potezali za njeno prijateljstvo.

Domače stvari.

Strašna nesreča. Iz Bovca smo prejeli ravnokar brzoglavno poročilo, da je danes zjutraj popolnoma zgorela vas Koritnica; 40 družin je brez strehe, škoda velika, reva nepopisljiva in nagla pomoč silno potrebna. — Koritnica je uže tako ena najsiromašnejših vasi na Goriškem, zdaj o nastopu zime še ta strašna nesreča! — Vemo da je letos reva tudi drugod velika — a vemo tudi, da najde pravo kristjansko usmiljenje še vedno kaj, s čemur prihiti svojemu bližnjemu na pomoč v taki skrajni sili. Tu gre za to, da se reši več sto človeških bitij gotovega pogina v terdi zimi in ob pomankanju vsega, kar je za življenje potrebno. Priporočamo torej nesrečne Koritničane prav iskreno javni milodarnosti ter naznanjamo, da bode tudi naše opravništvo radovoljno sprejemalo vsak poslani dar, objavilo ga v listu in odpravilo na svoje mesto.

Srečkanje obligacij Pri današnjem srečkanju obligacij z mljensko obveznega zaloga goriškega, ki so se za izplačilo naznanile, so izžrebane sledeče:

Z odrezki po gl. 50 stare veljave šte. 245; po gl. 100 št. 10, 27, 195, 271, 469, 763, 833, 936; po gl. 500 št. 160, 179, 192, 195, 213; po gl. 1000 št. 157, 305, 432, 437, 451, 513, 548, 477 za znesek 650 gl. st. v.; po gl. 5000 št. 54 in 77. Te obligacije bode izplačevala denarnica zemljišno-odveznega zaloga od dne 30. aprila 1880 naprej v zneskih preračunjenih v avstrijski veljavi.

C. k. kmet. društvo v Gorici je imelo dne 23. t. m. izredni občni zbor, katerega se je deležilo 46 udov. Predsedoval je gosp. podpredsednik Viljem Ritter; kot vladni komisar je bil navzočen c. k. dvorni svetovalec baron Rechbach.

Predsednik prečita pismo, s katerim se je grof Fr. Coronini odpovedal predsedništvu, ter opazuje, da si je sicer mnogo prizadeval, pregovoriti ga, naj bi svojo odpoved nazaj vzel — pa vse zastoj. Dr. Levi, glavno vreteno v našem društvu, po kojem se je do zdaj vse sukalo, pravi, da cenzura, katero je izjavilo društvo deželnemu odboru, nikakor ni zadevala zasluženega predsednika, do katerega ima društvo popolno zaupanje in zato predlaga, naj se njegova odpoved ne sprejme. Predlog je soglasno sprejet in grof Coronini zopet potrjen za predsednika. To se je brzoglavno naznanilo g. izvoljencu, čestitavši mu ob enem zaradi izvolitve za predsednika poslanske zbornice. — Da so židje zvite, premetene buče, to je uže stara reč; a dr. Levi spada mej one najfinerje vrste. „Grof Ma... i ca-vo poročilo je po tisku objavljeno; po njem je deželni odbor dobil svojo „hibo“, vodja slovenskega oddelka kmet. šole še hujo, grof Coronini je lahko mej vrstami bral, kar mu je šlo, dr. Moná pa nepozabljeni ljubljeneč vladajoče svojati v kmet. društvu, je vsaj pred svetom rehabilitovan: namen je po vsem tem dosežen, potegnimo torej roge zopet v svojo polževo hišo nazaj.“ Tako menijo dr. Levi in tovarši. Bomo videli, kako bo pa sodilo občinstvo, kedar priobči deželni odbor svoje poročilo o dr. Moná-ovem gospodarstvu. Kajti to mora priti na svitlo, da se po zaslugi označijo možje, koji nosijo zdaj zvonce v našem kmet. društvu, pa bi radi imponirali se svojo ošabno brezobzirnostjo tudi celi deželi.

Društvenik g. pl. Claricini je izročil predsedništvu neki spis, v katerem so se živimi barvami naslikane nezgode, ki uže več let preganjajo in siromašijo naše kmetovalce, ter jih po sili tlačijo v dolgove. Spis sklepa s predlogom, naj se poda ministerstvu, oziroma državnemu zboru peticija v namen, 1. da se za našo deželo popolnoma zbrisejo stari zastani davki in pa davki za l. 1879 in celo za 1878 za tiste kraje, kateri so bili od nesreč najhujše obiskovani; — 2. da se ustanovi kmetijska banka in 3. da se razveljavi naredba, vsled katere treba plačevati obresti od zastanih davkov ter se potirjane obresti povrnejo.

Zbor sprejme predlog in naroči posebnemu odseku, da sestavi v tem zmislu peticijo.

Za izredni občni zbor, ki se ima v kratkem sklicati v Korminu, sklene se sledeči dnevni red: 1. Razprava, kako naj se pospešuje umno gospodarstvo mej kmeti; 2. kako zavirati emigracijo kmetijskim delavcem.

Slednjič bere dr. Levi obširno spomenico, ki se ima predložiti ministerstvu v odgovor na neko okrožnico zastran trtne uši „floksera“. V tem spisu se spodbuja vlada, naj izvrši, kar sta sklenila o tej zadevi mejnarodna kongresa genevski in bernski, ter naglo preskrbi po administrativnem in postavadnem potu, česar treba, da se odvrne ta strašna pokončevalka od naših vinogradov. — Zbor sprejme ta predlog zahvalivši se poročevalcu za njegov trud.

Deželni šolski svet je imel v sredo (29. t. m.) spet enkrat sejo, katera je trajala 4 ure časa. Razpravljati je bilo treba mnogo reči, ker ni že od junija meseca bilo nobene seje. Bile so na dnevnem redu naslednje točke: Sporočilo okrajnega šolsk. nadzornika vseh treh slovenskih okrajev za šolsko leto 1879; sporočilo dežel. šolsk. nadzornika o šolah v Lahih; konecletni sporočili o gimnaziji in viši realki in splošno sporočilo vit. Klodiča o ljudskem šolstvu na Goriškem v l. 1878-79. — Klasifikacija ljudskih šol na podlagi deželne postave od 4. marca t. l. je potrjena; potrjene tudi vse prestave učiteljev po predlogih dotičnih okr. š. svetov; samo Tolminska klasifikacija potrebuje še neke formalne dopolnitve. — Razne prošnje učiteljev in zasebnikov so, bodisi ugodno ali neugodno, rešene, n. pr. mestnih učiteljev goriških prošnja gledé novih plač; nekega učitelja na Krasu zastran služb. doklade in doklade za stanovanje; neke učiteljske vdove v Brdih zastran odpravščine in mrtvaščine po ranjem možu; druge vdove v Lahih zastran odgojilnega pripomočka za otroke; mnogih očetov rekurz za odpustek šolske kazni i. dr. — Eden slov. okrajnih š. svetov je podal nasvêt, da bi se 2 učiteljema podelilo kaj nagrade za vspešni poduk v petji. Ugodni predlog dež. š. sveta gre na ministerstvo. — Enemu laškemu učitelju brez maturitetne preskušnje je dovoljeno, da sme priti k preskušnji za dosego postave učiteljske spobnosti. — Preudarek šolsk. okraja okolično-goriškega za 1880 je potrjen (c. 30/0). Za ta okraj, kakor tudi za gradiščanski gre

podprta prošnja na ministerstvo za dovolitev predplačila ali podpore iz državne blagajnice. — Dvema gošpodoma na gimnaziji je podeljena 5., oziroma, 1. petletnina; 1. začasen učitelj, žensk. uč. i. zobrazevališča postane zatrdno glavni učitelj. — Prof. Lavtar dob i 200 gl. nagrade za svojo aritmetiko za učiteljska. —

Grofinja Latour-ka v Rusiču je bila vložila prošnjo, da bi smela napraviti evangeličansko privatno šolo, v katero naj bi smela sprejemati tudi neprotestantske deklice. Ker prosilka trdi, da hoče izpolniti vse dotične postavne pogoje, in tudi skrbeti za katoliški verski uk za kat. otroke, ni moč — z ozirom na postave — prepovedati jej naprave omenjene šole. — Starogorci (pri Gorici) so prosili (?), da bi se jim napravila šola. Če bo potrebnost šole dokazana, bodo šolo imeli; toda učni jezik je dež. š. svet že prej enkrat določil na podlagi postave. — Okrajni šolski svet (pomnoženi) okolično-goriški se je branil dovoliti stroške za učiteljice ženskih ročnih del. Njegov sklep ni obveljal.

Zgorel je preteklo nedeljo 6 letni deček v Deskli na Kanalskem. Oče njegov živi v Trstu in je izročil otroka prve žene v varstvo staremu očetu in stari materi v Deskli, katera sta bila v nedeljo v cerkvi, pustivša doma unuka. Ta se je najbrže na ognjišču neprevidno igral, in je prišel z ognjem v nevarno dotika, koja je zakrivila revčeku prerano smrt.

Spodnji gimnazij v Kranji ostane; to se razvida iz tega, da je vlada postavila v proračun za l. 1880 primeruo svoto.

Goveja kuga se je na Kranjskem do 26. dne t. m. prikazala v 43 krajih litijskega, krškega, novomeškega in črnomaljskega okraja; zbolelo je 122 goved, med temi jih je poginilo 48, bolnih pa pobitih bilo 74, zravn... pa je zarad kuge sumljivih pobitih bilo 261 goved in 1 koza: — v vsem je tedaj kuga dozdaj pobrala 383 goved in 1 kozo.

Emigracija. Slavno c. kr. okrajno glav. ratvo goriško nam je zopet naznanilo tri gospodarje oziroma družine, katero se mislijo preseliti v daljno Ameriko. Imena gospodarjev so: Srebernič Matija hiš. št. 111 iz Solkana, Štanta Andrej hiš. št. 98 iz Mirna, Čuk Mihael hiš. št. 169 iz Mirna.

Razne vesti.

Židov v Avstriji je skupaj 1 milijon 533.000 in to v Cislahtaniji 923.000, na Ogerskem pa 610.000. Na posamezne dežele se delé tako-le: Česko jih šteje 106.000, Moravske 51.500, Šilezko 6700, Spodnja Avstrija 1400, Štajersko 1050, Avstrijsko Primorje 6830, Tirolsko 1560, Bukovina 54.500, Galicija 628.000, Kranjsko 240, Solnogradsko 150, Koroško 190, Ogersko 572.000, Erdeljsko 26.500, Hrvatsko sé Slavonijo 10.000. Največ židov je torej v Galiciji, Bukovini, na Ogerskem in na Českem, najmanj pa na Kranjskem, Solnogradskem in Koroškem. Primorci jih imamo več nego zadosti, pa tudi krščenih nam žalibog ne manjka.

Premoženje, kakor se tiče. Nedavno je umeril v Pešti eden izmed najbogatejših ogerskih plemenitašev, grof Jurij Karoly. Koliko je bilo njegovo premoženje, sodimo lahko po tem, da imajo njegovi dediči samo pristojbin ali taksov plačati 1 milijon 110.000 gold. Pokojni je zapustil med drugim tudi prekrasno zbirko lul, cenjeno na 11.000 gld.

Posojena žena. Nek trgovski agent v Stolnem Beogradu na Ogerskem se je pogodil z nekim ptujim trgovcem, da mu za 14.000 gld. posodi svojo ženo na tri leta. Rečeno storjeno. Agent prejme novce, a trgovec lepo mlado ženo. Toda mladej ženki se ni dolgo dopadalo pri bogatem trgovcu; zato je pobegnila k svojemu možu še pred pogojenim obrokom. Zdj toži trgovec agenta, da mu povrne svoto, ker niso spolajeni pogoji; agent pa se izgovarja, da on ni tega kriv, da je žena pobegnila pred ustanovljenim obrokom. Zanimiva pravda se zdaj razvija pred peštansko sodnijo.

Postava od 15. julija 1879, zastran varstva divjačine, veljavna za pokneženo grofijo Goriško in Gradiško. S privolitvijo deželnega zbora poknežene Moje grofije Goriške in Gradiške ukazujem tako:

§. 1. Tu omenjena divjačina ne sme se v spodej navedenih varstvenih dobah ni streljati, ni loviti, ni ubijati: 1. Divji kozel od 1. decembra do 1. avgusta. 2. Divja koza od 1. decembra do 1. oktobra. 3. Divji kozlički in kozice od 1. maja do 30. septembra. 4. Srnjak od 1. februarja do 1. avgusta. 5. Srna od 1. februarja do 1. oktobra. 6. Srnjački in srnice od 1. maja do 30. septembra. 7. Zajec od 20. januarja do 31. avgusta. 8. Divji petelin in ruševac (škarjavec) od 1. januarja do 31. avgusta. 9. Divja kokoš in rševka (škarjevka) vse leto. 10. Leščerka od 1. januarja do

31. avgusta. 11. Skalni jereb (kotorna) in jerebica od 1. januarja do 31. avgusta. 12. Prepelice in divji golobi od 1. februarja do 1. avgusta. 13. Divje race, gosi, kljunači in drugi povodni lovi tiči od 31. marca do 31. julija. Za divje kozlice, kozice, srnjačke in srnice se ima divjad do 1. julija prvega prihodnjega leta po porodu.

§. 2. Prepoveduje se loviti divjačino v zanjke, pasti ali skopce, kakor tudi pokončavati jajca in jemat mlado divjačino iz gnejzd. Strup za pokončevanje lisic in volkov se sme rabiti samo s posebnim dovoljenjem okrajne politične gosposke.

§. 3. Ta postava nema veljave za lov divjačine v zagrajenih zverinjkih. Prepovedano je pa po namenu §. 6. prodajati divjačino, ulovljeno v zverinjkih, med dobo za varovanje postavljeno.

§. 4. Politična okrajna gosposka sme zaukazati, da se tudi med dobo, ko je lov prepovedan, primoruo iztrebi divjačina, če se je preveč zaredi in je škodljiva kmetijstvu. Če se divjačina ubije v tem primerljaji, mora se izkazati prodajalec, ali tisti, ki prodajo posreduje, se spricalom politične gosposke, da ima pravico prodajati, sicer se bo ravnalo z njim po določbah naslednjega paragrafa.

§. 5. Kdor prestopi §§. 1 in 2, kaznuje se z globo od 5 do 25 gold., katera se sme povikšati do 50 gold., če se prestopok ponovi in s tem divjačini zgodi znamenita škoda, ali če se ubije mnogo divjačine.

§. 6. Kdor 10 dni po preteku dobe, odločene za varovanje, na prodaj nosi celo, ali razrezano, pa ne še za jed pripravljeno divjačino, gledé katere je lov v tem času prepovedan, ali jo razpostavlja na prodaj v prodajalnicah, na trgih, ali kakor si bodi drugače, ali kdor posreduje prodajo, zapade globam, omenjenim v §. 5. ter se mu pobere divjačina.

Kotake kazenske določbe poleg odvzetja divjačine veljajo tudi gledé prodaje tiste divjačine, katera se sploh nikakor ne sme ubijati, ali tiste, katera je bila ujeta v zanjke, skopce in pasti, potem gledé jajc in mlade divje perutnine. Tisti, ki prodajajo divjačino med dobo, postavljeno za varovanje, ali posredujejo prodajo divjačine, katera izhaja zunaj okoliša, v katerem velja ta postava, morajo to natanjko dokazati, in če je divjačina iz okoliša v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel, spricati, da divjačina ni bila ubita proti postavam in ukazom, obstoječim za stran varstva divjačine. V nasprotnem primerljaji bo tudi te osebe zadela ista kazenska določba.

§. 7. Dotični občinski načelnik ima na javni dražbi prodati pobrano divjačino. Kar se za njo skupi in dotične naložene globe, stekajo se v zalog za uboge tiste občine, v kateri se je prestopok zasacil. Če se globa ne more iztirjati, premeni naj se v kazen na prostosti s zaporom enega dne za vsacih 5 gold. Za preiskovanje in kaznovanje so pristojne politiške oblastnje.

§. 8. Mojemu ministru za kmetijstvo in Mojemu ministru za notranjo upravo je naročeno, da izvršita to postavo.

V Schönbrunn, dne 15. julija 1879.

Franc Jožef I. r.

Na mesto ministra za poljedelstvo:

Ziemalkowsky I. r.

Taaffe I. r.

Dunajska borza.

	31. okt.
Enotni drž. dolg v bankovcih	68 gl. 25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71 " 10 "
Zlata renta	80 " 85 "
1860 drž. posojilo	127 " 50 "
Akcije narodne banke	837 " — "
Kreditne akcije	268 " 40 "
London	116 " 30 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 28 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 55 "
Državne marke	57 " 50 "

Anton Gregorič

„Via Ascoli“ (v Getu) števil. 18 od znotraj — v Gorici

sprejema vsako mizarsko in tapecirsko delo ter garantuje, da bode dobro in trajno izvršeno.

Priporoča ob enem svojo bogato zalogo hišne oprave (mobilij) tapecirskega blaga in sreal po prav spodobnih cenah.

Priporočilo.

Častiti duhovščini priporočamo naše

VOŠČENE SVEČE,

katere so izdelane iz čistega naj lepše beljenega čebelnega voska, za čigar popolno čistost in izverstvo terpežnost v gorenji sva poroka in še pristavimo, da še denarja ne vzameva, če nam kdo dokaže, da je od nas dobil sveče, katere niso bile čiste in pravične.

Najine sveče se ne odkapajo, nikdar ne kadé in goré z mirnim lepim plamenom, ter imajo nad to veliko prednost, da jih ni treba nikdar vsekavati, ker ves stenj sam pogori.

Imava zmerom veliko zalogo dobro vležanih cerkvenih sveč, — tudi „torč“ in družih voščeni izdelkov.

Cena najinih sveč je, — gledé na to, da je nepokaženo blago — naj nižej in jih pošiljava na dom najinih častitih prejemnikov, to je na najbližjo železnično postajo ali porto franco in proste vsake voznine.

Prosiva naju kmalo s cenjenimi naročili ali vprašanji počastiti in se priporočava

z odličnim spoštovanjem

P. & R. SEEMANN,

Ljubljana, Gradišče, Vegove ulice, št. 8.

Podpisani ima na prodaj prav dobro tirolsko

Črno vino,

čisto naravno

a ne oddaja je manj, nego po 56 litrov skupaj.

Alojzij Bader.

VALENTIN CAPPELLANI

Ulica za kosarno, Gasparini-jeva hiša stv. 104 v Gorici.

ZALOGA

MANUFaktur kolikor za MOŽKE

toliko za ZENSKÉ

sé združeno

krojaško delavnico za moške.

Tapecirska delavnica

sé zalogo

hišne oprave, sercial, slik, okvirov, postelj na zmeteh, žimnic ali žimnatih in volnenih štramacov, stolov razne baže.

Vse te stvari se dajejo tudi v najem po prav spodobnih cenah.

ŠIVALNI STROJI

po

raznih sistemih.

Vse zgorej navédeno blago se prodaja tako, da se koj plača, ali pa tudi v mesečnih in tedeuskih obrokih.

Stolpne in gradske ure, katere je sam po najboljših iznajdbah izdelal, pa ni nič vlitiga v njih, priporoča pod pošteno garancijo in prav po ceni

Janez M. Pogačnik

v Podnartu-Krop na Gorenjskem.

Da se plačilo polajša, dovoljujem obroke. — Cenike pošiljam na zahtevo zastoj.

N. 471.

O. S. D.

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru su izpraznjene sledeće učiteljske službe:

1. Učitelja II. verste na jednorazrednici v Materiji sa slovenskim učnim jezikom;

2. Učitelja III. verste na jednorazrednici u Tatreh sa slovenskim učnim jezikom;

3. Učitelja III. verste na jednorazrednici u Rukavcu sa hrvatskim učnim jezikom.

Sa onimi službami su sakupljeni dohodci utemeljeni zemaljskim zakonom za Istriju od 3. novembra 1874 br. 30 odnosno 10. dec. 1878.

Oni, koji traže za podelenje jedne ili druge ovih službah prositi, imadu redno dokumentirane molbenice, ako su jurve u službi, tragom predpostavljene oblasti, ako joste ne služe, ravnim putem najdalje do 20. novembra t. g. na ovo c. k. kotarsko školsko ujeće odpremiti.

C. K. KOTARSKO ŠKOLSKO UJEĆE,

Voloska dne 15. oktobra 1879.

Glavni dobitnik ev. 400.000 mark
OZNAILO SREĆE.
Dobitke garantuje država.

Povabilo na vdeležbo

mogočih dobitkov

v veliki od hamburske države garantovani denarni loteriji.

v kateri mora biti nad

8 milijon. 900.000 mark

zanesljivo dobljenih.

Dobitki te jako ugodne denarne loterije, katera

obsega po načrtu samo 94.000 srečk (lozo.), so sledeči:

Največi dobitek je ev. 400.000 mark

Premija 250.000 mark 6 dobitkov po 4000 mark

1 dobitek po 150.000 mark 65 dobitkov po 3000 mark

1 dobitek po 100.000 mark 213 dobitkov po 2000 mark

1 dobitek po 60.000 mark 12 dobitkov po 1500 mark

1 dobitek po 50.000 mark 2 dobitka po 1200 mark

2 dobitka po 40.000 mark 631 dobitkov po 1000 mark

2 dobitka po 30.000 mark 773 dobitkov po 500 mark

5 dobitkov po 25.000 mark 950 dobitkov po 300 mark

2 dobitka po 20.000 mark 65 dobitkov po 200 mark

12 dobitkov po 15.000 mark 100 dobitkov po 150 mark

1 dobitek po 12.000 mark 26450 dobitkov po 138 mark

24 dobitkov po 10.000 mark 3900 dobitkov po 124 mark

5 dobitkov po 8.000 mark 70 dobitkov po 100 mark

2 dobitka po 6.000 mark 7800 dobitk. po 94 in 67 mark

54 dobitkov po 5.000 mark 7850 dobitk. po 40 in 20 mark

Vsi ti dobitki bodo v nekoliko mesecih v 7 razdelkih gotovo izdrebani.

Prvo srečanje dobitkov je uradoma določeno,

vsaka srečka za nje stane

cela izvirna srečka samo 3 gl. 50 kr. a. v.

pol izvirne srečke samo 1 gl. 75 kr. a. v.

četrtinka izvirne srečke samo 88 kr. a. v.

Te od države garantovane izvirne srečke (ne prepovedane promese) pošljejo se za franco po pošti poslani znesek, tuji v najdaljnje kraje.

Vsaki deležnik dobi zraven svoje izvirne srečke tudi z državnim grbom zaznamovani izvirni načrt zastoj, koj po srečanju pa brez posebnega naročila uradni razkaz dobitkov.

Vdobljeni denar se koj izplača,

jaz ga razposiljem naravnost in točno interesentom in sem porok za tajnost.

Vsaka naročba se lahko naredi na poštini vplačni list ali pa v rekomandovanem pismu.

Z naročili za srečanje, katero bo prav kmalo, obrniti se je do

15. novembra t. l.

zaupno do

Samuel Heckscher senr.

Banquier und Wechsel - Comptoir Hamburg.

Epilepsijo

(božjast) zdravi pismeno specijalni zdravnik dr. Killisch, Dresden (Neustadt.). Ina največe skušnje, ker je zdravil uže nad 11.000 takih bolnikov.